

[Finansministeren.]

afskrivningsudvalget den 18. februar har afgivet betænkning, har der jo måttet gå nogen tid med udarbejdelsen af lovforslagene.

Når jeg — trods det fremrykkede tidspunkt — fremsætter forslagene i dag, er det, fordi jeg mener, at såvel folketingets som offentligheden har krav på snarest at blive gjort bekendt med de regler, der efter forslagene skal anvendes ved indkomstoppgørelsen allerede for det år, vi er inde i.

Hertil kommer, at selv om forslagene ikke gennemføres nu, vil deres fremsættelse og behandlingen her i tinget i de kommende uger under alle omstændigheder lette arbejdet, når de formentlig bliver fremsat på ny efter valget.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslagene til folketingets velvillig behandling.

Forslagsstilleren (Søren Olesen): Jeg skal på retsforbundets vegne tillade mig at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om folkeforsikring. (Vedrørende ophævelse af folkepensionens mindstebeløb).*

Det har under hele behandlingen af loven om folkepension været erkendt, at dens gennemførelse ville medføre betydelige udgifter for staten og kommunerne; men siden lovens vedtagelse sidste efterår er der sket en væsentlig forringelse i landets økonomiske forhold, som særlig for landbruget betyder store vanskeligheder, og det må forudses, at disse også vil brede sig til de øvrige erhverv.

Såvel regeringen som folketinget har givet udtryk for, at det i denne situation vil være nødvendigt at undgå alle offentlige udgifter, som ikke er absolut påkrævede og nødvendige. Det må derfor være uforsvarligt, at man under disse forhold pålægger de produktive aldersklasser at udrede et beløb på ca. 60 mill. kr. årlig til medborgere over 67 år, som har en indtægt på 9 000-10 000 kr. og derover. Det er efter vor opfattelse de produktive aldersklassers pligt at sørge for medborgere, der på grund af alder eller invaliditet ikke er i stand til at arbejde, og som ikke har tilstrækkelig indtægt eller formue til eget og familiens underhold. Men det kan aldrig være ret at pålægge de yngre aldersklasser derudover at betale af deres arbejdsindtægt til personer, som kan sikre

sig selv en indtægt på størrelse med en almindelig arbejdsindtægt eller derover, blot fordi vedkommende har nået en alder af 67 år.

Vi foreslår derfor, at bestemmelsen om folkepensionens mindstebeløb ifølge lovens § 39, stk. 2, udgår af loven, og at det bidrag, der efter § 65 A, stk. 3, skal betales af skatteyderne, nedsættes fra 1 pct. til $1\frac{1}{2}$ pct.

Der sker ved dette forslag ingen ændring i den indtægtsbestemte folkepension; men hvis man vedtager denne ændring i loven, vil man spare skatteyderne for et beløb, der tidligere er anslået til ca. 60 mill. kr., og man vil lette kommunernes likviditet. Jeg skal derfor på mit partis vegne anbefale forslaget til velvillig behandling og vedtagelse i det høje ting.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. Tholstrup, for at han kan fremsætte et tidligere anmeldt forslag til folketingsbeslutning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Tholstrup): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om iværksættelse af aftrapningen af omsætningsafgiften på tekstilvarer.*

Vi har tidligere stillet forslag om afvikling af tekstilafgifterne. Det resulterede i, at man vedtog at gennemføre en gradvis afvikling, men overlod til ministeren at bestemme tidspunktet. Vi mener, at tidspunktet nu er inde, da den oprindeligt vedtagne lov skulle være udløbet pr. 1. april. Vi vil tilføje, at følger man vort forslag, vil man også befri sig for bekymringer angående sparebeviserne. Tekstilafgifterne blev i sin tid indført for at begrænse købekraften, men har haft en stærk stigning i pristallet til følge, og nu har man igen bekymringer med hensyn til en kommende stigning. Der er ingen tvivl om, at en ophævelse vil bevirke, at priserne på tekstilvarer går ned, og derved medvirke til, at pristallet holdes i ave.

Jeg anbefaler, at man tager velvilligt imod vort forslag.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte forslag til folketingsbeslutning vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Ingmar Wagner* til ministeren for offentlige arbejder:

„Finder trafikministeren det ikke urimeligt, at en 23-årig postbudaspirant er blevet afskediget, fordi han som 15-årig dreng har været under børneværnet?“

Ingmar Wagner: Den afskedigelse, der fandt sted for et par uger siden af en 23-årig postbudaspirant, fordi han som 15-16 årig havde været under børneværnet, har vakt stor offentlig interesse og stort røre i pressen. Det er klart, at afgørelsen har været fulgt af berettigede protester. Samfundet burde se det som sin pligt at hjælpe samfundsborgere, der i en meget ung alder har været i konflikt med lovene, og ikke som i det foreliggende tilfælde yderligere straffe dem. Den unge mand, som dette konkrete eksempel drejer sig om, skal i øvrigt efter sigende have passet sit daglige arbejde på en god måde, han har fine soldaterpapirer, og ifølge hans arbejdskollegers udsagn skulle han være pligtopfyldende og påpasselig. Det er derfor for almindelige mennesker et uforståeligt skridt, postvæsenet her har taget. Det er såre naturligt, at postvæsenet følger sine ansatte med interesse, men det kan ikke være meningen, at man skal måle de moralske krav med de fristelser, et postbud eventuelt kan komme ud for. En helt anden sag er det, at en ren straffeattest ikke giver nogen fulgyldig sikkerhed. En ung mand eller kvinde, der i sin pure ungdom har deltaget i en ulovlighed, skal ikke brændemærkes heraf for hele sit liv. For tiden sker der mange — man kan sige alt for mange — brugstyverier af motorcykler og biler, foretaget af unge i et anfald af ungdommelig vildskab eller motorgalskab. Det er klart, at det er forkasteligt, at noget sådant finder sted, men det kan ikke være meningen, at sådanne fejltagelser skal klæbe ved en ung mand hele livet igennem. Den praksis, man følger inden for postvæsenet og efter sigende også ved DSB, er da også helt uforståelig, når man ikke engang inden for politiet benytter sig af den. Ja, en ung mand kan blive præst, selv om han har været under børne-

værnet, han kan indtage de højeste embeder, ja, kan vel endda blive minister. Måske kan det i visse tilfælde være en fordel, at han har været under børneværnet, idet det kan have givet ham større forståelse af disse problemer.

Jeg har set i pressen i går, at generaldirektøren for post- og telegrafvæsenet efter en henvendelse fra ombudsmanden har udtalt, at principielt har postvæsenet ikke noget imod at antage unge, der tidligere har været under børneværnet. Det er naturligvis en meget god udtalelse, men den del af redegørelsen, der har været offentliggjort, har ingenlunde virket særlig overbevisende på mig med henblik på det konkrete eksempel, som har givet anledning til mit spørgsmål til ministeren.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Hvis sagen forholdt sig, som det ærede medlem hr. Ingmar Wagner synes at mene, måtte jeg antagelig give det ærede medlem ret i, at afskedigelsen var urimelig, men sagen forholder sig helt anderledes, idet der ikke er tale om afskedigelse af en postbudaspirant. Der foreligger nemlig ingen antagelse af en sådan i dette tilfælde.

Sagen drejer sig om en 23-årig mand, som har ansøgt om at blive reservepostbud. Han indsender ansøgning herom den 6. marts i år, og postvæsenet lader ham begynde prøvetjeneste samme dag, fordi han er arbejdsløs. Så undersøger man mandens forhold. Denne undersøgelse består bl. a. efter gældende praksis i, at man beder politiet om en straffeattest. Denne kommer fra politiet den 14. d. m. og har følgende ordlyd:

„Den pågældende ses ved Frederiksberg birk ifølge statsadvokatens resolution af 27. maj 1950 i medfør af straffelovens § 30, I, at være fritaget for tiltale for tyveri og overtrædelse af motorlovens § 21 mod at forblive under børneforsorg.“

Efter at have modtaget denne attest og efter at have prøvet manden og gjort sig bekendt med hans forhold, finder overpostmesteren, at manden ikke opfylder betingelserne for at blive antaget som reservepostbud. Det bliver meddelt ham, samtidig med at han får udbetalt den tariffmæssige betaling for de 6 dage, han har været på prøve.

[Ministeren for offentlige arbejder.]

Det er gældende praksis ved postvæsenet, at personer, som har gjort sig skyldig i tyveri, ikke antages som postbude, da dette arbejde efter postvæsenets opfattelse er af en sådan karakter, at det ikke vil være forvarligt, hverken over for publikum eller over for de pågældende personer selv. Dette er ikke ensbetydende med, at der ikke antages personer ved postvæsenet, som har været under børneforsorg. Det, som er afgørende, er, hvorfor de har været der, og her har man altså den praksis, at personer, der har gjort sig skyldige i tyveri eller i sædelighedsforbrydelse over for mindreårige, ikke antages.

Jeg skylder at tilføje, at den person, som det her drejer sig om, efter alt at dømme ikke var blevet antaget, selv om der ikke havde foreligget nogen straffeattest, fordi han i øvrigt ikke opfyldte de betingelser, som stilles for at blive antaget som postbud.

Da man kan diskutere, om dette, at en person én gang har været tiltalt for tyveri, skal komme ham til skade mange år efter, at tyveriet er begået, har regeringen allerede, før dette spørgsmål var stillet af det ærede medlem hr. Ingmar Wagner, besluttet at lade et udvalg bestående af repræsentanter for de interesserede ministerier tage op til overvejelse, om der bør ske en ændring i den gældende praksis på dette område.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Oluf Pedersen* til undervisningsministeren:

„Bør offentlige tilskud til en skole gøres afhængige af, hvilke personlige synspunkter der hævdes af skolens forstander?“

Oluf Pedersen: Vi har her i landet og andetsteds en bevægelse, der kalder sig „Aldrig mere Krig“. Den fornægter militærmodstand, men ikke passiv modstand, som jo kendes bedst fra Gandhis frihedskamp mod englænderne. Det er altså ikke nogen kampopgivende bevægelse, tværtimod. Jeg kender personer fra denne bevægelse, som under besættelsen førte en fantastisk ædelmodig kamp; således var der bogtrykkeren, der ikke opgav navnet på sine hjælpere, selv om det tyske politi mishandlede ham ved at prøve, hvor få hår de kunne hænge ham op i. Jeg nævner det, fordi det ikke

drejer sig om en national opgivelse, men om en kamp med andre, man kan vist godt sige mere kristne metoder.

En af denne bevægelses førstemænd er forstander Svend Haugaard fra St.-Restrup Husmandsskole. Han har dels ved egen skyld, dels ved andres rodet sig ind i en polemik om den mest virkningsfulde modstand, hvis der kom en ny krig med de forfærdelige følger, man frygter en sådan vil få. Nu kan der være forskellige meninger herom. Det er jo klart, at enhver må kæmpe med de metoder, som vedkommende anser for at være mest virkningsfulde, men vigtigt er det, at man drøfter det åbent og ikke bliver ensrettet.

I fredags holdt Ålborg amtsråd et møde, hvorunder man behandlede et andragende om tilskud til skoler. Herfra refererer Aalborg Amtstidende — jeg beder om tilladelse til et citat —:

„Efter stiftamtmandens forelæggelse af skolens andragende, et beløb på 600 kr., foreslog amtsrådsmedlem Bjørn Jacobsen, Åbybro, (S), sagen udskudt på grund af den blæst, der har stået om lederen. Naturligvis må en leder have lov at have sine egne synspunkter, sagde Bjørn Jacobsen, men det ville være godt med et pusterum, så vi kan følge udviklingen.

Hertil svarede Frederik Larsen, Blære, (R), at han ikke havde noget at indvende imod en undersøgelse, men så ingen grund til den. Forstanderen har lov at have sine meninger, og jeg har aldrig hørt noget dårligt om undervisningen på skolen.

Bjørn Jacobsen sagde herefter, at der „var al god grund til at undersøge spørgsmålet“, som må siges at have interesse for de bevilgende myndigheder.

Udsættelsen af sagen blev derefter enstemmigt vedtaget til drøftelse i det stående udvalg.“

Senere har Bjørn Jacobsen over for samme blad om de undersøgelser, han ønsker foretaget, oplyst — jeg beder om tilladelse til et kort citat —:

„... at de går ud på en drøftelse med skolens bestyrelse og samtaler med nuværende og tidligere elever på husmandsskolen“.

Dette forekommer mig så besynderligt, at jeg spørger den højtærede undervisningsminister: bør offentlige tilskud til en skole

[Oluf Pedersen.]

gøres afhængige af, hvilke personlige synspunkter der hævdes af skolens forstander?

Undervisningsministeren (Bomholt): Det ærede medlems spørgsmål er jo af rent principiel karakter og lyder: bør offentlige tilskud til en skole gøres afhængige af, hvilke personlige synspunkter der hævdes af skolens forstander? — og det kan jeg som undervisningsminister besvare med et klart nej. Den danske stat blander sig ikke i, hvordan den danske højskoles stilling til politiske forhold er; højskoleloven giver ingen hjemmel for indblanding heri.

Ganske vist er statens godkendelse af en skole knyttet til en bestemt person som forstander, og den bortfalder ved forstanderskifte, men ingen har drømt om, at staten skulle forlange bestemte meninger som betingelse for, at en mand kan blive forstander. Højskoleforstanderne kan tale frit fra leveren, og det har de som bekendt ikke så sjældent gjort.

Oluf Pedersen: Jeg takker for det svar, jeg har fået fra den højtærede minister. Man må jo også sige, at hvis offentlige tilskud kunne nægtes, ville det komme til at virke som censur. Lige så tosset ville det være, om man i de tilfælde, hvor man bevilgede tilskud, ville komme til at hæfte for de meninger, som hævdes af vedkommende forstander.

Men der er alligevel et problem, som jeg gerne ville have klaret i tilknytning hertil, hvorfor jeg stiller som tillægsspørgsmål: har den bevilgende myndighed efter ministerens opfattelse moralsk og juridisk ret til at etablere sig som en slags undersøgelsesdomstol over for de meninger, der hævdes på en skole, som søger tilskud?

Undervisningsministeren (Bomholt): Den konkrete sag kender jeg kun fra aviserne og fra det ærede medlems saglige og liden-skabsløse fremstilling her. Jeg kan svare, at hvis der i Nørrejylland er sket eller sker noget, der er i modstrid med det princip, jeg har omtalt, må mit svar blive nøjagtigt det samme.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om bekæmpelse af farlige plantesygdomme og skadedyr.

(Anden behandling findes i tidendensp. 3325).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Udvalgets ordfører (Chr. Thomsen): Udvalget har afholdt et møde mellem anden og tredje behandling og indstiller lovforslaget til vedtagelse med den ordlyd, hvormed det vedtoges ved anden behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 123 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til normeringslov for finansåret 1957-58.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3105, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 349).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *Alfred Jensen, Ragnhild Andersen og Aksel Larsen:*

Til § 1.

Ændringsforslagene vedrørende afdeling 30, forsvaret (nr. 399-478), udgår.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Udvalgets ordfører (Baagø): Med tanken på en gammel kendt bogtitel kunne man